

The Development of the Choir Curriculum for 10th Grade Students Majoring in Music at Srinakharinwirot University Prasarnmit Demonstration School (Secondary)

Kunthida Nakhasathien^{1*}

Received: November 14, 2024 **Revised:** January 29, 2025 **Accepted:** February 8, 2025

Abstract

The objectives of this research were: 1. to develop a choral singing curriculum for 10th grade students majoring in music, 2. to evaluate the choral singing skills of students majoring in music, and 3. to evaluate the satisfaction of students who were taught with the choral singing curriculum. The target group was 40 students at the 10th grade (Mathayom 4 in Thailand) majoring in music. The research instruments were: An Expert interview form, a Curriculum draft evaluation form, a Choral singing skill evaluation form, and a Student satisfaction evaluation form. The research results are as follows: 1. The Choral Singing Curriculum has the highest overall suitability of the curriculum ($\bar{X}=4.67$ on a 5-point scale). 2. Most students have very good overall choral singing skills. 3. Students are most satisfied with the content being clear, being able to learn and practice, and the evaluation and assessment being transparent and informed in advance ($\bar{X}=4.69$). They are least satisfied with the curriculum being up-to-date and having a variety of exercises and songs ($\bar{X}=4.14$). Recommendations: Teachers should receive training or practice in using the curriculum, including appropriate evaluation methods, and the songs in the manual can be adjusted as appropriate, with singing of 2-3 lines and keys not exceeding 2#2b.

Keywords: Choral Singing Curriculum; Music Major; Choral Singing Skills

¹ Srinakharinwirot University Prasarnmit Demonstration School (Secondary)

* Corresponding author e-mail: tantop50@hotmail.com

การพัฒนาหลักสูตรรายวิชาขับร้องประสานเสียงของนักเรียนระดับชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 4 เอกดุริยางคศิลป์ โรงเรียนสาธิตมหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ ประสานมิตร (ฝ่ายมัธยม)

กุลธิดา นาคะเสถียร^{1*}

รับบทความ: 14 พฤศจิกายน 2567 แก้ไขบทความ: 29 มกราคม 2568 รับผิดชอบ: 8 กุมภาพันธ์ 2568

บทคัดย่อ

การวิจัยครั้งนี้มีวัตถุประสงค์เพื่อ 1. พัฒนาหลักสูตรรายวิชาขับร้องประสานเสียงของนักเรียนระดับชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 4 เอกดุริยางคศิลป์ 2. ประเมินทักษะการร้องประสานเสียงของนักเรียนระดับชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 4 เอกดุริยางคศิลป์ 3. ประเมินความพึงพอใจของนักเรียนที่ได้รับการสอนด้วยหลักสูตรรายวิชาขับร้องประสานเสียงกลุ่มเป้าหมาย ได้แก่ นักเรียนระดับชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 4 วิชาเอกดุริยางคศิลป์ 40 คน เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัยคือ 1. แบบสัมภาษณ์ผู้เชี่ยวชาญ 2. แบบประเมินร่างหลักสูตร 3. แบบประเมินทักษะการร้องประสานเสียง 4. แบบประเมินผลความพึงพอใจของนักเรียน ผลการวิจัยสรุปได้ ดังนี้ 1. หลักสูตรรายวิชาขับร้องประสานเสียงมีค่าความเหมาะสมของร่างหลักสูตรโดยรวมอยู่ในระดับมากที่สุด ($\bar{X}=4.67$) 2. นักเรียนส่วนใหญ่ มีทักษะการร้องประสานเสียงโดยรวมอยู่ในระดับดีมาก 3. นักเรียน มีความพึงพอใจมากที่สุดเรื่องเนื้อหา มีความชัดเจน สามารถเรียนรู้ฝึกปฏิบัติได้และการวัดการประเมินผลโปร่งใสและแจ้งให้ทราบล่วงหน้า ($\bar{X}=4.69$) และมีความพึงพอใจน้อยที่สุดในเรื่องหลักสูตรมีความทันสมัยและมีความหลากหลายของแบบฝึกหัดและบทเพลง ($\bar{X}=4.14$) ข้อเสนอแนะผู้สอนควรได้รับการอบรมหรือฝึกปฏิบัติในการใช้หลักสูตรรวมถึงวิธีการประเมินผลอย่างเหมาะสมก่อนและบทเพลงในคู่มือสามารถปรับได้ตามเหมาะสมโดยมีแนวร้องตั้งแต่ 2-3 โหล่น คีย์ไม่เกิน 2#2b

คำสำคัญ: หลักสูตรรายวิชาขับร้องประสานเสียง; เอกดุริยางคศิลป์; ทักษะการร้องประสานเสียง

¹ โรงเรียนสาธิตมหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ ประสานมิตร (ฝ่ายมัธยม)

* Corresponding author e-mail: tantop50@hotmail.com

บทนำ

วิชาดนตรี เป็นวิชาที่มีความสำคัญต่อการพัฒนาความเป็นมนุษย์ให้มีความสมบูรณ์ โดยมีส่วนช่วยส่งเสริมเติมเต็ม และขัดเกลาจิตใจของผู้เรียน ทำให้ผู้เรียนมีความอ่อนโยน เกิดสุนทรียศาสตร์ มีความซาบซึ้งและเห็นคุณค่าของงานศิลปะแขนงต่าง ๆ ดังนั้น ดนตรีจึงเปรียบเสมือนเครื่องมือทางสังคมที่สามารถสื่อสารและเชื่อมโยงอารมณ์ความรู้สึก ความคิด และจินตนาการของผู้คน จากทุกเชื้อชาติ ทุกเผ่าพันธุ์เข้าด้วยกัน ซึ่งกระบวนการดังกล่าวจะถูกถ่ายทอดและปลูกฝังไปยังผู้เรียน ผ่านกระบวนการจัดการเรียนรู้ในห้องเรียน โดยมีครูผู้สอนเป็นผู้ดำเนินการจัดกิจกรรมการเรียนรู้ที่ส่งเสริมความรู้ทางด้านดนตรีและทักษะปฏิบัติ โดยมีหลักสูตรแกนกลางการศึกษาขั้นพื้นฐาน พ.ศ. 2551 เป็นตัวกำหนดทิศทาง การจัดการศึกษาทางด้านดนตรีที่สำคัญ ในยุคปัจจุบันศตวรรษที่ 21 ดนตรีมีความสำคัญต่อการพัฒนาการเรียนการสอนและเป็นเครื่องมือการจัดระบบองค์ความรู้ของผู้เรียนให้เข้าใจวิถีการใช้ชีวิต และลดช่องว่างวัยหรือลดความเปราะบางและสร้างสรรค์ในการเรียน (Sutthajit, 2019)

การขับร้องเป็นทักษะหนึ่งที่ถูกกำหนดไว้ในหลักสูตรแกนกลางการศึกษาขั้นพื้นฐาน พ.ศ. 2551 ในมาตรฐานการเรียนรู้และตัวชี้วัดกลุ่มสาระการเรียนรู้ศิลปะ (สาระดนตรี) ทั้งการร้องเดี่ยว การร้องหมู่ และการขับร้องประสานเสียง ซึ่งการขับร้อง Intarasunanon (1993) ให้ความหมายว่า คือการเปล่งเสียงออกเป็นทำนองมีจังหวะแน่นอนสม่ำเสมอ การร้องเพลงจะมีทั้งทำนองและเนื้อร้อง โดยถือทำนองเป็นส่วนสำคัญ ถ้อยคำที่ร้องนั้นจะโน้มเข้าหาทำนองจะต้องมีส่วนของทำนองเป็นประโยค วรรคตอน ครบถ้วนตามทำนองเพลงที่มีผู้แต่งไว้ และอยู่ในกำหนดจังหวะของเพลงตามตัวมิติดพลาดไม่ได้ ซึ่งการขับร้องมีทั้งการขับร้องเดี่ยวและการขับร้องหมู่ การขับร้องหมู่ประเภทแรก คือ การร้องแบบพร้อมกัน ประเภทที่สอง คือ การขับร้องประสานเสียง โดยเฉพาะการขับร้องประสานเสียงเริ่มเป็นที่แพร่หลายในสถาบัน การดนตรีและสถาบันการศึกษาทางด้านดนตรีในปัจจุบัน เช่น การจัดประกวดในระดับการศึกษาต่าง ๆ และกิจกรรมระดับประเทศ เช่น วงสวนพลูคอรัส และ The Bangkok Voices ซึ่งได้แสดงผลงานในเวทีระดับนานาชาติ การขับร้องประสานเสียงนอกจากช่วยพัฒนาทักษะดนตรี ยังส่งเสริมการทำงานร่วมกัน การยอมรับความคิดเห็นซึ่งกันและกัน และการกล้าแสดงออกของผู้เรียนอีกด้วย

โรงเรียนสาธิตมหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ ประสานมิตร (ฝ่ายมัธยม) ได้จัดการเรียนรู้แบบวิชาเอกที่หลากหลาย เพื่อพัฒนาศักยภาพของนักเรียนตามทฤษฎีพหุปัญญา โดยในปี พ.ศ. 2566 ได้ปรับหลักสูตรเพิ่มจำนวนวิชาเอกจาก 29 เป็น 48 เอก เพื่อเตรียมความพร้อมให้นักเรียนสามารถศึกษาต่อในระดับอุดมศึกษาและแข่งขันในสังคมยุคปัจจุบัน สำหรับวิชาเอกดุริยางคศิลป์มีการปรับปรุงหลักสูตรใหม่โดยเน้นศึกษาดนตรีตะวันตก ทั้งการปฏิบัติเครื่องดนตรี การรวมวง ทฤษฎีดนตรี ประวัติศาสตร์ การขับร้องประสานเสียง และเทคโนโลยีทางดนตรี โดยใช้แนวคิดทางพุทธิปัญญาของบลูม (Bloom's Cognitive Taxonomy) และการเรียนรู้เชิงรุก (Active Learning) เป็นฐาน เพื่อให้ผู้เรียนมีความรู้และทักษะที่จำเป็นสำหรับการศึกษาต่อและการประกอบอาชีพ วิชาขับร้องประสานเสียง เป็นหนึ่งในวิชาที่นักเรียนเอกดุริยางคศิลป์ต้องศึกษา โดยมีเป้าหมายเพื่อพัฒนาทักษะด้านดนตรีสากลและเสริมสร้างความสามารถทางการขับร้องเชิงประสานเสียง หลักสูตรเน้นการเรียนรู้ทฤษฎีการขับร้องประสานเสียงเบื้องต้น การฝึกปรบจังหวะ การปฏิบัติการฟัง การออกเสียงร้องตามทำนองที่ได้ยิน ฝึกการร้องโน้ตโดยฉับพลัน การร้องเพลงตามกำหนด และการร้องประสานเสียง 2-4 แนว ทั้งนี้ เพื่อพัฒนาทักษะการร้องเพลงของผู้เรียนให้สามารถขับร้องทำนองประสานเสียงอย่างมีคุณภาพ และนำไปประยุกต์ใช้กับเครื่องดนตรีเอกที่ผู้เรียนถนัดได้อย่างสมบูรณ์

การปรับปรุงหลักสูตรนี้มีความสำคัญต่อการพัฒนาผู้เรียน เนื่องจากในหลักสูตรเดิม นักเรียนเรียนวิชาขับร้องประสานเสียงในทุกภาคการศึกษาที่ 1 ระดับชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 4-6 แต่ในหลักสูตรใหม่ถูกปรับให้ศึกษาเฉพาะในภาคการศึกษาที่ 1 ระดับชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 4-5 เนื่องจากเพิ่มวิชาการจัดการแสดงดนตรีมาแทน จึงปรับปรุงเนื้อหาจาก 3 ชั้นปี เหลือ 2 ชั้นปี และยังคงมีพัฒนาทักษะการขับร้องที่เน้นคุณภาพและประสิทธิภาพของการเรียนรู้ในระยะเวลาที่เหมาะสม โดยมีความสอดคล้องกับ Intarasunanon (1993) ที่กล่าวว่า การขับร้องประสานเสียงเป็นกระบวนการที่ต้องการความแม่นยำในจังหวะและทำนอง โดยการฝึกฝนที่มีการออกแบบกิจกรรมเฉพาะทาง เช่น การร้องประสานเสียงหลายแนวสามารถพัฒนาความสามารถการร้องเพลงและการแสดงออกของผู้เรียนได้อย่างชัดเจน ดังนั้น การปรับหลักสูตรนี้จึงสอดคล้องกับแนวทางการพัฒนาทักษะของผู้เรียนในศตวรรษที่ 21 ซึ่งมุ่งเน้นการเรียนรู้เชิงรุก และการเรียนรู้ที่ตอบสนองความต้องการของผู้เรียน เพื่อให้สอดคล้องกับการศึกษาต่อในระดับอุดมศึกษาของนักเรียนต่อไป

วัตถุประสงค์

1. เพื่อพัฒนาหลักสูตรรายวิชาขับร้องประสานเสียงของนักเรียนระดับชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 4 เอกดุริยางคศิลป์
2. เพื่อประเมินทักษะการร้องประสานเสียงของนักเรียนระดับชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 4 เอกดุริยางคศิลป์
3. เพื่อประเมินความพึงพอใจของนักเรียนที่ได้รับการสอนด้วยหลักสูตรรายวิชาขับร้องประสานเสียงของนักเรียนระดับชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 4 วิชาเอกดุริยางคศิลป์

การทบทวนวรรณกรรม

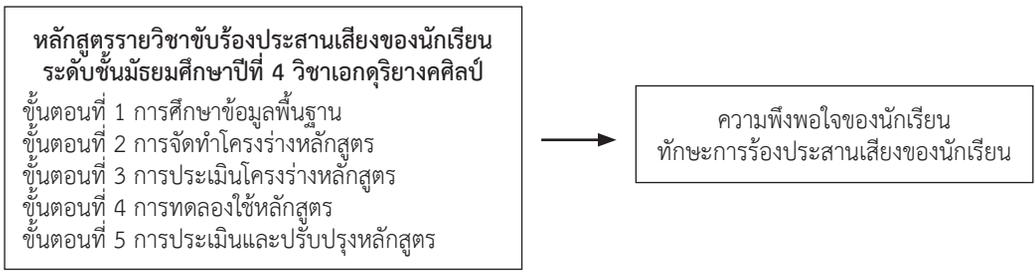
การขับร้องประสานเสียง คือ การร้องที่มีแนวทำนองและแนวประสานเสียง หรือแนวทำนองอื่นมากกว่าหนึ่งแนว ร้องไปในขณะเดียวกัน ดังนั้น การร้องเพลงประสานเสียงจึงมีการแบ่งผู้ร้องออกเป็น 2 กลุ่มเป็นอย่างน้อย และแต่ละกลุ่มมีแนวทำนองหรือแนวประสานเสียงเป็นของตนเองโดยเฉพาะ (Sutthajit, 2001) การขับร้องประสานเสียง โดยทั่วไปแบ่งเป็น 4 แนว ดังนี้ 1. เสียงสูงของผู้หญิง หรือเสียงโซปราโน (Soprano) 2. เสียงต่ำของผู้หญิง หรือเสียงอัลโต (Alto) 3. เสียงสูงของผู้ชาย หรือเสียงเทเนอร์ (Tenor) 4. เสียงต่ำของผู้ชาย หรือเสียงเบส (Bass) (Phanomyong, 2023)

วิชาเอกดุริยางคศิลป์ เป็น 1 ในเอกที่ต้องมีการปรับหลักสูตรรายวิชาเพิ่มเติมใหม่ทั้งหมดเพื่อให้เข้ากับยุคปัจจุบัน จึงทำให้วิชาเอกดุริยางคศิลป์มีการปรับหลักสูตรรายวิชาเพิ่มเติมใหม่โดยสอดคล้องกับหลักสูตรแกนกลางการศึกษาขั้นพื้นฐาน พ.ศ. 2551 ที่ว่า รายวิชาเพิ่มเติมสามารถเปิดสอนเพิ่มจากสิ่งที่กำหนดไว้ในหลักสูตรแกนกลาง เพื่อให้สอดคล้องกับจุดเน้น ความต้องการและความถนัดของผู้เรียน หรือความต้องการของท้องถิ่น โดยมีการกำหนด “ผลการเรียนรู้” เป็นเป้าหมายในการพัฒนาผู้เรียน ทั้งนี้ ต้องสอดคล้องกับเกณฑ์การจบการศึกษา สำหรับชื่อรายวิชาเพิ่มเติมนั้น ควรสอดคล้องกับกลุ่มสาระการเรียนรู้ หรือสะท้อนถึงจุดเน้นและเนื้อหาสาระที่สอน และระดับความยากง่ายของสิ่งที่สอนในรายวิชานั้น และมีการกำหนดผลการเรียนรู้ของรายวิชานั้น ๆ (Ministry of Education Thailand, 2011) โดยหลักสูตรรายวิชาเพิ่มเติมใหม่ของเอกดุริยางคศิลป์เน้นศึกษาดนตรีตะวันตกทั้งการปฏิบัติเครื่องดนตรีเอก การรวมวงดนตรี ทัศนศิลป์ ประวัติดนตรี การขับร้องประสานเสียง เปียโนขั้นพื้นฐาน

และเทคโนโลยีเฉพาะทางด้านดนตรี ด้วยกระบวนการจัดกิจกรรมการเรียนรู้ที่หลากหลาย โดยมีแนวคิด กระบวนการทางพุทธิปัญญาตามแนวคิดของบลูม และการเรียนรู้เชิงรุกเป็นฐาน รวมทั้งมีการจัด ประสบการณ์ทางดนตรีให้แก่ผู้เรียน เพื่อให้ผู้เรียนมีความรู้และทักษะที่จำเป็นสำหรับการศึกษาต่อและ ประกอบอาชีพด้านดนตรี ตลอดจนศาสตร์ด้านอื่น ที่ผู้เรียนสนใจในสาขามนุษยศาสตร์ และศิลปกรรม ศาสตร์ เป็นต้น โดยตลอดระยะเวลาการศึกษาตามหลักสูตร นักเรียนต้องเรียนวิชาเอกดุริยางคศิลป์ ทั้งหมด 42 หน่วยกิต และเลือกเรียนวิชาปฏิบัติเครื่องมือนอก 1 เครื่องมือตามความถนัด

การศึกษาค้นคว้าครั้งนี้ ผู้วิจัยได้ทบทวนวรรณกรรมเกี่ยวกับข้อมูลความรู้ทั่วไปและเทคนิคการขับร้อง ประสานเสียงจากเอกสารและงานวิจัยที่เกี่ยวข้อง และการสัมภาษณ์ความคิดเห็นของผู้เชี่ยวชาญด้าน การสอนร้องเพลง เพื่อจัดทำหลักสูตรรายวิชาขับร้องประสานเสียงของนักเรียนระดับชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 4 เอกดุริยางคศิลป์ โดยมีหัวข้อในหลักสูตร ดังนี้ 1. หลักการและเหตุผล 2. จุดประสงค์ของหลักสูตร 3. เนื้อหาสาระของหลักสูตร ประกอบไปด้วย 3.1 ความรู้ทั่วไปและเทคนิคการขับร้องประสานเสียง 3.2 แบบฝึกหัดสำหรับการขับร้องประสานเสียง 3.3 บทเพลงขับร้องประสานเสียง 2-3 แนว 4. การวัด และประเมินผลหลักสูตร โดยมีกรอบแนวคิดแสดงดังภาพที่ 1

กรอบแนวคิด

ภาพที่ 1 กรอบแนวคิดการวิจัย

วิธีการวิจัย

การวิจัยครั้งนี้ เป็นการวิจัยและพัฒนา โดยศึกษาการพัฒนาหลักสูตรรายวิชาขับร้องประสานเสียง ของนักเรียนระดับชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 4 เอกดุริยางคศิลป์ โรงเรียนสาธิตมหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ ประสานมิตร (ฝ่ายมัธยม) มีรายละเอียดการวิจัย ดังนี้

1. กลุ่มเป้าหมาย

นักเรียนระดับชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 4 วิชาเอกดุริยางคศิลป์ ภาคเรียนที่ 1 ปีการศึกษา 2566 จำนวน 40 คน ที่เรียนรายวิชาขับร้องประสานเสียงในหลักสูตรใหม่ปีแรก

2. เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย ประกอบด้วย

1) แบบสัมภาษณ์ผู้เชี่ยวชาญด้านการร้องเพลงแบบมีโครงสร้าง เพื่อนำข้อมูลมาสังเคราะห์ จัดทำเป็นโครงร่างหลักสูตร ผ่านการตรวจสอบคุณภาพของข้อคำถามในการสัมภาษณ์โดยผู้ทรงคุณวุฒิ จำนวน 3 คน ทุกข้อมีค่าดัชนีความสอดคล้องในภาพรวมอยู่ระหว่าง 0.80-1.00 ซึ่งค่าดัชนีความ สอดคล้องเกินเกณฑ์ที่กำหนดไว้ คือ 0.50 และพัฒนาปรับปรุงตามคำแนะนำ

2) แบบประเมินร่างหลักสูตรรายวิชาขับร้องประสานเสียงโดยจัดประชุมสัมมนาอิงผู้เชี่ยวชาญ และทำการประเมินความสอดคล้องของร่างหลักสูตร ทุกข้อมีค่าดัชนีความสอดคล้องในภาพรวม

อยู่ระหว่าง 0.80-1.00 ซึ่งค่าดัชนีความสอดคล้องเกินเกณฑ์ที่กำหนดไว้ คือ 0.50 และนำมาวิเคราะห์ความเหมาะสมของร่างหลักสูตรจากผู้เชี่ยวชาญ โดยใช้การวัดแบบมาตราประมาณค่า (Rating Scale) 5 ระดับ ตามแนวคิดของลิเคิร์ต (Likert) เพื่อนำมาปรับปรุงเป็นหลักสูตรที่สมบูรณ์

3) แบบประเมินทักษะการร้องประสานเสียงของนักเรียน ใช้การวัดแบบมาตราประมาณค่า 4 ระดับคุณภาพ ผ่านการตรวจสอบคุณภาพในเรื่องของเกณฑ์การพิจารณาโดยผู้ทรงคุณวุฒิจำนวน 3 คน ทุกข้อมีค่าดัชนีความสอดคล้องในภาพรวมอยู่ระหว่าง 0.80-1.00 ซึ่งค่าดัชนีความสอดคล้องเกินเกณฑ์ที่กำหนดไว้ คือ 0.50 และมีการพัฒนาปรับปรุงตามคำแนะนำ รายละเอียดดังตารางที่ 1

ตารางที่ 1 เกณฑ์การพิจารณาทักษะการร้องประสานเสียงของนักเรียนระดับชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 4 วิชาเอกดุริยางคศิลป์

รายการประเมิน	ระดับการประเมิน			
	4 = ดีมาก	3 = ดี	2 = ปานกลาง	1 = ต้องปรับปรุง
คุณภาพเสียง	มีคุณภาพเสียงที่ดีชัดเจน ร้องถูกต้องตรงตามระดับเสียงทุกตัว	มีคุณภาพเสียงที่ดีชัดเจน ร้องถูกต้องตรงตามระดับเสียง มีผิดพลาด 1-2 จุด	มีคุณภาพเสียงที่ดี ร้องถูกต้องตรงตามระดับเสียง มีผิดพลาด 3-4 จุด	มีคุณภาพเสียงที่ไม่ชัดเจน ร้องถูกต้องตรงตามระดับเสียง มีผิดพลาด 5 จุดขึ้นไป
จังหวะ	ร้องตรงจังหวะถูกต้องทั้งหมดมีความผิดพลาด	ร้องไม่ตรงจังหวะ 1-2 จุด	ร้องไม่ตรงจังหวะ 3-4 จุด	ร้องไม่ตรงจังหวะ 5 จุดขึ้นไป
การออกเสียงคำร้อง	ออกเสียงคำร้องพยัญชนะและสระชัดเจนทั้งเพลง ไม่มีความผิดพลาด	ออกเสียงคำร้องพยัญชนะและสระ มีความผิดพลาด 1-2 จุด	ออกเสียงคำร้องพยัญชนะและสระ มีความผิดพลาด 3-4 จุด	ออกเสียงคำร้องพยัญชนะและสระ มีความผิดพลาด 5 จุดขึ้นไป
การสื่อสารอารมณ์เพลง	แสดงออกถึงอารมณ์ ของเพลง มีความตั้งใจ-เบาไม่มีความผิดพลาด	แสดงออกถึงอารมณ์ ของเพลง มีความตั้งใจ-เบา มีความผิดพลาด 1-2 จุด	แสดงออกถึงอารมณ์ ของเพลง มีความตั้งใจ-เบา มีความผิดพลาด 3-4 จุด	แสดงออกถึงอารมณ์ ของเพลง มีความตั้งใจ-เบา มีความผิดพลาด 5 จุดขึ้นไป
ความกลมกลืน	ร้องเสียงแนวของตนเองเข้ากับเสียงประสาน มีความกลมกลืนตลอดทั้งเพลง ไม่มีความผิดพลาด	ร้องเสียงแนวของตนเองเข้ากับเสียงประสาน มีความกลมกลืนตลอดทั้งเพลง มีความผิดพลาด 1-2 จุด	ร้องเสียงแนวของตนเองเข้ากับเสียงประสาน มีความกลมกลืนตลอดทั้งเพลง มีความผิดพลาด 3-4 จุด	ร้องเสียงแนวของตนเองเข้ากับเสียงประสาน มีความกลมกลืนตลอดทั้งเพลง มีความผิดพลาด 5 จุดขึ้นไป

4. แบบประเมินผลความพึงพอใจของนักเรียน ใช้การวัดแบบมาตราประมาณค่า 5 ระดับ ผ่านการตรวจสอบคุณภาพด้านข้อคำถามความพึงพอใจกับจุดประสงค์โดยผู้ทรงคุณวุฒิจำนวน 3 คน ทุกข้อมีค่าดัชนีความสอดคล้องในภาพรวมอยู่ระหว่าง 0.80-1.00 ซึ่งค่าดัชนีความสอดคล้องเกินเกณฑ์ที่กำหนดไว้ คือ 0.50

3. ขั้นตอนดำเนินการวิจัย

1) การศึกษาข้อมูลพื้นฐาน มีจุดประสงค์เพื่อศึกษาแนวคิดและรวบรวมข้อมูลความรู้ทั่วไป และเทคนิคการขับร้องประสานเสียงจากเอกสารและงานวิจัยที่เกี่ยวข้อง และการสัมภาษณ์ความคิดเห็น

ของผู้เชี่ยวชาญด้านการสอนร้องเพลงที่มีคุณวุฒิทางการศึกษา หรือมีประสบการณ์ที่เกี่ยวกับการพัฒนาการสอนร้องเพลง และมีประสบการณ์ในการสอนร้องเพลงอย่างน้อย 3 ปีขึ้นไป จำนวน 3 คน โดยใช้เครื่องมือวิจัยเป็นแบบสัมภาษณ์แบบมีโครงสร้าง ซึ่งผู้วิจัยออกแบบประเด็นการสัมภาษณ์แบบแบ่งประเด็น ได้แก่ แบบฝึกหัดสำหรับการขับร้องประสานเสียงและบทเพลงขับร้องประสานเสียง 2-3 แนว ที่นักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 4 ควรได้เรียน

2) การจัดทำโครงร่างหลักสูตร มีจุดประสงค์เพื่อนำข้อมูลจากการวิเคราะห์ สังเคราะห์และประมวลผล จากการศึกษาความรู้ทั่วไปและเทคนิคการขับร้องประสานเสียงและผลการสัมภาษณ์จากผู้เชี่ยวชาญมาดำเนินการจัดทำโครงร่างหลักสูตร

3) การประเมินโครงร่างหลักสูตร มีจุดประสงค์เพื่อตรวจสอบความถูกต้องและความสมบูรณ์ของหลักสูตรด้วยวิธีการประชุมสัมมนาอิงผู้เชี่ยวชาญ (Connoisseurship) โดยใช้ผู้เชี่ยวชาญจำนวน 3 คน ทำให้ผู้วิจัยได้ข้อมูลในเชิงคุณภาพที่สำคัญ โดยผลสรุปการประชุมจากผู้เชี่ยวชาญ ผู้วิจัยนำข้อเสนอแนะมาดำเนินการปรับปรุงแก้ไข เพื่อให้มีความสมบูรณ์มากยิ่งขึ้น จากนั้นนำร่างหลักสูตรมาประเมินหาค่าความสอดคล้องและความเหมาะสมของร่างหลักสูตรจากผู้เชี่ยวชาญจำนวน 3 คน

4. การทดลองใช้หลักสูตร มีจุดประสงค์เพื่อศึกษาประสิทธิผลของการใช้หลักสูตรรายวิชาขับร้องประสานเสียงของนักเรียนระดับชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 4 เอกศรียางคศิลป์ โรงเรียนสาธิตมหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ ประสานมิตร (ฝ่ายมัธยม) ที่ผ่านการตรวจสอบคุณภาพและมีการพัฒนาปรับปรุง นำไปทดลองใช้จริง ทั้งหมดจำนวน 14 ครั้ง พร้อมหาผลการประเมินความพึงพอใจของนักเรียนที่ได้รับการสอนด้วยหลักสูตรรายวิชาขับร้องประสานเสียงและผลการประเมินทักษะการร้องประสานเสียงของนักเรียน

5. การประเมินและปรับปรุงหลักสูตร มีจุดประสงค์เพื่อนำหลักสูตรที่ได้นำไปทดลองใช้และประเมินผลการใช้แล้ว มาปรับปรุงเป็นหลักสูตรฉบับสมบูรณ์ พร้อมทั้งนำไปใช้และเผยแพร่ต่อไป

จริยธรรมการวิจัยในมนุษย์

โครงการนี้ผ่านการพิจารณารับรองจากคณะกรรมการจริยธรรมการวิจัยในมนุษย์ โดยมหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ หมายเลขรับรองโครงการวิจัย SWUEC-662038 ออกให้เมื่อ 28 สิงหาคม 2566

ผลการวิจัย

จากการศึกษาวิจัยเรื่องการพัฒนาหลักสูตรรายวิชาขับร้องประสานเสียงของนักเรียนระดับชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 4 เอกศรียางคศิลป์ สามารถแสดงผลการวิจัยตามวัตถุประสงค์ของโครงการวิจัยได้ ดังนี้

1. ผลการพัฒนาหลักสูตรรายวิชาขับร้องประสานเสียงของนักเรียนระดับชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 4 เอกศรียางคศิลป์

จากการวิเคราะห์ข้อมูลเอกสารและงานวิจัยที่เกี่ยวข้องในเรื่องทฤษฎีและเทคนิคการขับร้องประสานเสียง และการสัมภาษณ์ความคิดเห็นของผู้เชี่ยวชาญด้านการสอนร้องเพลงจำนวน 3 คน ในเรื่องแบบฝึกหัดสำหรับการขับร้องประสานเสียงและบทเพลงขับร้องประสานเสียง 2-3 แนว ที่นักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 4 ควรได้เรียน และนำข้อมูลมาดำเนินการวิเคราะห์ สังเคราะห์ และประมวลผลเพื่อนำไปสู่การพัฒนาโครงร่างหลักสูตรรายวิชาขับร้องประสานเสียงของนักเรียนระดับชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 4 วิชาเอกศรียางคศิลป์ และมีการตรวจสอบคุณภาพความถูกต้องและความสมบูรณ์ของหลักสูตรรายวิชา

ข้อร้องประสานเสียงของนักเรียนระดับชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 4 เอกดุริยางคศิลป์ โดยผู้เชี่ยวชาญ 3 คน ใช้วิธีจัดประชุมสัมมนาอิงผู้เชี่ยวชาญ จากนั้นตรวจสอบคุณภาพร่างหลักสูตรอีกครั้งโดยทำการประเมิน หาค่าความสอดคล้องจากผู้เชี่ยวชาญ โดยผลการหาค่า IOC (Index of Item Objective Congruence) ทุกข้อมีค่าดัชนีความสอดคล้องในภาพรวมอยู่ระหว่าง 0.80-1.00 ซึ่งค่าดัชนีความสอดคล้องเกินเกณฑ์ที่กำหนดไว้ คือ 0.50 จึงถือว่าร่างหลักสูตรมีเนื้อหาสอดคล้องกันสามารถนำไปใช้ได้ จากนั้นผู้วิจัยนำร่างหลักสูตรที่หาค่าความสอดคล้องมาหาค่าความเหมาะสมของร่างหลักสูตร สามารถนำเสนอผลการวิเคราะห์ข้อมูลได้ ดังนี้

ตารางที่ 2 แบบประเมินความเหมาะสมของร่างหลักสูตรรายวิชาชั้นรองประสานเสียงของนักเรียนระดับชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 4 เอกดุริยางคศิลป์

รายการประเมิน	ผลการวิเคราะห์		
	$\bar{X}$	S.D.	แปลผล
1. หลักการและเหตุผลของหลักสูตร			
1.1 ความเป็นไปได้และสมเหตุสมผล	4.67	0.58	มากที่สุด
1.2 สามารถนำไปใช้ได้จริง	4.67	0.58	มากที่สุด
1.3 มีแนวคิดทฤษฎีพื้นฐานรองรับ	4.33	0.58	มาก
2. เป้าหมายของหลักสูตร			
2.1 มีความชัดเจนและเป็นไปได้	5.00	0.00	มากที่สุด
2.2 เหมาะสมกับนักเรียน	5.00	0.00	มากที่สุด
2.3 ครอบคลุมเป้าหมายของหลักสูตร	5.00	0.00	มากที่สุด
3. ระยะเวลาในการใช้หลักสูตร			
3.1 เนื้อหาแต่ละหัวข้อเหมาะสมกับระยะเวลา	4.33	0.58	มาก
4. เนื้อหาของหลักสูตร			
4.1 สอดคล้องกับวัตถุประสงค์ของหลักสูตร	4.67	0.58	มากที่สุด
4.2 ตอบสนองวัตถุประสงค์ของหลักสูตร	4.67	0.58	มากที่สุด
4.3 การจัดลำดับเนื้อหาสอดคล้องกับเป้าหมายของหลักสูตร	4.67	0.58	มากที่สุด
4.4 เนื้อหาสาระสอดคล้องกับความรู้ความสามารถของนักเรียน	4.67	0.58	มากที่สุด
5. สื่อการเรียนการสอน			
5.1 สื่อเหมาะสมกับเนื้อหา	4.33	0.58	มาก
5.2 ส่งเสริมให้เกิดกิจกรรมบรรลุจุดประสงค์	4.67	0.58	มากที่สุด
6. การวัดและประเมินผล			
6.1 ครอบคลุมสิ่งที่ต้องการวัดและประเมิน	4.67	0.58	มากที่สุด
6.2 มีความสอดคล้องกับความรู้ความสามารถของนักเรียน	4.67	0.58	มากที่สุด
รวม	4.67	0.48	มากที่สุด

จากตารางที่ 2 แบบประเมินความเหมาะสมของร่างหลักสูตรรายวิชาชั้นรองประสานเสียงของนักเรียนระดับชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 4 เอกดุริยางคศิลป์ ผู้เชี่ยวชาญเห็นว่าความเหมาะสมของร่างหลักสูตรโดยรวมมีความเหมาะสมในระดับมากที่สุด โดยมีค่าเฉลี่ยเท่ากับ 4.67 ซึ่งผลสรุปของการ

ประชุมจากผู้เชี่ยวชาญทั้งหมด ผู้วิจัยทำการแก้ไขและปรับปรุงพัฒนาและสามารถนำเสนอในรูปแบบของหลักสูตรรายวิชาขับร้องประสานเสียงของนักเรียนระดับชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 4 เอกศรียางคศิลป์ ซึ่งส่วนประกอบของหลักสูตร มีดังนี้

1.1 คำชี้แจงในการใช้หลักสูตร ประกอบไปด้วย หลักการและเหตุผล เป้าหมายของหลักสูตร ระยะเวลาในการใช้หลักสูตร เนื้อหาภายในหลักสูตร และการวัดและประเมินผล

1.2 ส่วนประกอบของหลักสูตร แบ่งเนื้อหาเป็น 3 ตอน โดยจัดกิจกรรมการเรียนรู้ทางด้านร้องเพลง สัปดาห์ละ 1 ครั้ง 2 คาบ รวมเวลา 90 นาที เป็นระยะเวลา 14 ครั้ง ดังนี้

ตอนที่ 1 ความรู้ทั่วไปและเทคนิคการขับร้องประสานเสียง มีวัตถุประสงค์ 1) เพื่อให้ นักเรียนมีความรู้พื้นฐานเกี่ยวกับการขับร้อง 2) เพื่อให้ นักเรียนมีการเรียนรู้เทคนิคที่ช่วยให้เสียงสูงและเสียงต่ำทำงานร่วมกันได้อย่างสมบูรณ์แบบ การหายใจรวมถึงการฝึกฝนการปรับเสียงและการใช้ท่าทางที่ถูกต้อง 3) เพื่อให้ นักเรียนสามารถนำหลักการและเทคนิคทั้งหมดมาปรับใช้ในการขับร้องได้ เนื้อหาประกอบด้วย (1) ความรู้พื้นฐานด้านการขับร้อง (2) การวางท่าทางในการขับร้อง (3) การหายใจในการขับร้อง 4) โทนเสียงสำหรับการขับร้อง 5) การพัฒนาเสียง ช่วงเสียง และคุณภาพในการขับร้อง

ตอนที่ 2 แบบฝึกหัดสำหรับการขับร้องประสานเสียง มีวัตถุประสงค์ 1) เพื่อให้ นักเรียนพัฒนาทักษะการฟัง 2) เพื่อให้ นักเรียนเสริมสร้างทักษะการร้องเพลง 3) เพื่อให้ นักเรียนพัฒนาความสามารถในการอ่านโน้ตดนตรี เนื้อหาประกอบด้วยแบบฝึกหัดทักษะ แบ่งหัวข้อเป็น 1.1 Clapping 1.2 Ear Training 1.3 Sight Singing 1.4 Vocal Studies

ตอนที่ 3 บทเพลงขับร้องประสานเสียง 2-3 แนว มีวัตถุประสงค์เพื่อให้ นักเรียนสามารถร้องเพลงประสานเสียง 2-3 แนวได้ ซึ่งมีบทเพลง ดังต่อไปนี้ 1) เพลง I Will 2 แนวใน Key D Major 2) เพลง อิมอุ่น 2 แนวใน Key F Major 3) เพลง Edelweiss 3 แนวใน Key Bb Major

2. ผลประเมินทักษะการร้องประสานเสียงของนักเรียนระดับชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 4 เอกศรียางคศิลป์ เป็นการประเมินทักษะการขับร้องหลังจากนักเรียนได้รับการสอนด้วยหลักสูตรรายวิชาขับร้องประสานเสียงของนักเรียนระดับชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 4 วิชาเอกศรียางคศิลป์ จำนวน 40 คน ประเมิน 3 ครั้ง 3 เพลง ผลประเมินทักษะการร้องประสานเสียง พบว่านักเรียนมีทักษะการร้องประสานเสียง แยกตามแต่ละทักษะ ดังนี้ 1) คุณภาพเสียง มีจำนวนนักเรียนที่มีผลรวมการประเมินอยู่ในระดับดี จำนวน 34 คน จำนวนนักเรียนที่มีผลรวมการประเมินอยู่ในระดับพอใช้ จำนวน 6 คน 2) จังหวะ มีจำนวนนักเรียนที่มีผลรวมการประเมินอยู่ในระดับดี จำนวน 40 คน 3) การออกเสียงคำร้อง จำนวนนักเรียนที่มีผลรวมการประเมินอยู่ในระดับดี จำนวน 38 คน และระดับพอใช้ จำนวน 2 คน 4) การสื่อสารอารมณ์เพลง จำนวนนักเรียนที่มีผลรวมการประเมินอยู่ในระดับดี จำนวน 37 คน และระดับพอใช้ จำนวน 3 คน 5) ความกลมกลืน จำนวนนักเรียนที่มีผลรวมการประเมินอยู่ในระดับดี จำนวน 37 คน และระดับพอใช้ จำนวน 3 คน สำหรับผลการประเมินทักษะการร้องประสานเสียงของนักเรียนระดับชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 4 วิชาเอกศรียางคศิลป์แบบรวมทั้งหมด พบว่า นักเรียนที่มีทักษะการร้องประสานเสียงที่อยู่ในระดับดีมาก จำนวน 38 คน และระดับดี จำนวน 2 คน

3. ผลความพึงพอใจของนักเรียนที่ได้รับการสอนด้วยหลักสูตรรายวิชาขับร้องประสานเสียงของนักเรียนระดับชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 4 วิชาเอกศรียางคศิลป์ สามารถนำเสนอผลการวิเคราะห์ข้อมูลได้ ดังนี้

ตารางที่ 3 วิเคราะห์ความพึงพอใจของนักเรียนที่ได้รับการสอนด้วยหลักสูตรรายวิชาชั้นมัธยมศึกษาตอนต้นของนักเรียนระดับชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 4 วิชาเอกศรียางศิลป์

รายการประเมิน	ผลการวิเคราะห์		
	$\bar{X}$	S.D.	แปลผล
1. เนื้อหามีความเหมาะสมกับระดับชั้น	4.43	0.69	มาก
2. เนื้อหาครอบคลุมและสอดคล้องกับความต้องการ	4.34	0.59	มาก
3. เนื้อหาเป็นประโยชน์โดยตรงต่อนักเรียน	4.46	0.70	มาก
4. เนื้อหาสามารถนำไปใช้ได้จริง	4.51	0.61	มากที่สุด
5. เนื้อหามีความชัดเจน นักเรียนสามารถเรียนรู้ และฝึกปฏิบัติได้	4.69	0.53	มากที่สุด
6. หลักสูตรมีความทันสมัยและมีความหลากหลายของแบบฝึกหัดและบทเพลง	4.14	0.77	มาก
7. เนื้อหาทั้งหมด นักเรียนสามารถนำไปประยุกต์ใช้สอบเข้ามหาวิทยาลัยได้	4.40	0.69	มาก
8. วิธีการวัดประเมินผลสอดคล้องกับวัตถุประสงค์ และกิจกรรมการเรียนการสอน	4.60	0.55	มากที่สุด
9. การวัดและการประเมินผลโปร่งใส ตรวจสอบได้ตามระยะเวลาที่กำหนด และแจ้งให้ทราบล่วงหน้า	4.69	0.58	มากที่สุด
10. ความพึงพอใจต่อหลักสูตรรายวิชาชั้นมัธยมศึกษาตอนต้นของนักเรียนระดับชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 4 เอกศรียางศิลป์ในภาพรวม	4.51	0.61	มากที่สุด

จากตารางที่ 3 ผลการวิเคราะห์ความพึงพอใจของนักเรียนที่ได้รับการสอนด้วยหลักสูตรรายวิชาชั้นมัธยมศึกษาตอนต้นของนักเรียนระดับชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 4 วิชาเอกศรียางศิลป์ พบว่าจากแบบสอบถามทั้งหมด 10 ข้อ นักเรียนมีความพึงพอใจมากที่สุดในเรื่อง เนื้อหาที่มีความชัดเจนสามารถเรียนรู้และฝึกปฏิบัติได้ มีการวัดและการประเมินผลโปร่งใส ตรวจสอบได้ตามระยะเวลาที่กำหนด และแจ้งให้ทราบล่วงหน้า ($\bar{X}=4.69$) และนักเรียนมีความพึงพอใจน้อยที่สุดในเรื่อง หลักสูตรมีความทันสมัย และมีความหลากหลายของแบบฝึกหัดและบทเพลง ($\bar{X}=4.14$)

สรุปและอภิปรายผล

1. การพัฒนาหลักสูตรรายวิชาชั้นมัธยมศึกษาตอนต้นของนักเรียนระดับชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 4 เอกศรียางศิลป์ ผู้วิจัยได้ดำเนินดำเนินการวิจัยตามรูปแบบการวิจัยและพัฒนา (Research and Development) ใน 5 ขั้นตอน ได้แก่ ขั้นตอนที่ 1 การศึกษาข้อมูลพื้นฐาน ขั้นตอนที่ 2 การจัดทำโครงร่างหลักสูตร ขั้นตอนที่ 3 การประเมินโครงร่างหลักสูตร ขั้นตอนที่ 4 การทดลองใช้หลักสูตร และขั้นตอนที่ 5 การประเมินและปรับปรุงหลักสูตร โดยแนวทางดังกล่าวสอดคล้องกับแนวคิดของ Taba คือ การวางแผนหลักสูตร ทาบาให้ความสำคัญกับความเป็นระบบ (System Approach) ที่จำเป็น การพัฒนาหลักสูตร ทาบาเสนอขั้นตอนการพัฒนาหลักสูตรไว้ 7 ขั้นตอน คือ 1) การวิเคราะห์ความต้องการ (Diagnosis of Needs) และความจำเป็นของผู้เรียน 2) การกำหนดวัตถุประสงค์ (Formulation of Objectives) ด้วยข้อมูลที่ได้จากการวิเคราะห์ความต้องการ 3) การคัดเลือกเนื้อหาสาระ (Selection of Content) 4) การจัดระบบเนื้อหาสาระ (Organization of Content) 5) การคัดเลือกประสบการณ์การเรียนรู้ (Selection of Learning Experiences) ให้สอดคล้องกับจุดมุ่งหมายและเนื้อหาวิชา 6) การจัดกิจกรรมและประสบการณ์การเรียนรู้ (Organizing Activities and Learning Experiences) 7) การประเมินผล (Determination of What to Evaluate and The Ways and Means of Doing It) เพื่อตรวจสอบคุณภาพของกิจกรรมและประสบการณ์การเรียนรู้ว่าบรรลุจุดมุ่งหมายหรือไม่ (Patpon, 2024) สำหรับ

เนื้อหาภายในหลักสูตร ประกอบด้วย ตอนที่ 1 ความรู้ทั่วไปและเทคนิคการขับร้องประสานเสียง ตอนที่ 2 แบบฝึกหัดสำหรับการขับร้องประสานเสียง ตอนที่ 3 บทเพลงขับร้องประสานเสียง 2-3 แนว ซึ่งเนื้อหาภายในหลักสูตรที่เป็นความรู้ทั่วไปและเทคนิคการขับร้องประสานเสียง มีความสอดคล้องกับ Rattana-dechaphiwat (2011) ที่ศึกษาเรื่อง การพัฒนาหลักสูตรรายวิชาเพิ่มเติมการขับร้องประสานเสียง ชั้นมัธยมศึกษาตอนปลาย โรงเรียนมัธยมสังคีตวิทยา กรุงเทพมหานคร พบว่า เนื้อหาด้านทฤษฎีการขับร้องประสานเสียง แบ่งเป็น ความหมายของการขับร้องประสานเสียง ประเภทของการขับร้องประสานเสียง การแบ่งระดับเสียงในการขับร้องประสานเสียง อวัยวะที่เกี่ยวข้องกับการขับร้อง และเนื้อหาทางด้านทักษะปฏิบัติการขับร้องประสานเสียง แบ่งเป็น การหายใจในการขับร้อง การใช้เสียงให้ถูกตำแหน่ง (Voice Register) การเปิดช่องคอเพื่อเปล่งเสียง การฝึกเคลื่อนไหวลิ้น การฝึกเปล่งเสียงเป็นถ้อยคำภาษา การฝึกขับร้องเนื้อร้อง ทำนองและเทคนิคพิเศษในการขับร้องเพลง นอกจากนี้ เนื้อหาที่ใช้ในเอกสารประกอบการเรียนรู้ เรื่อง การปฏิบัติการขับร้องประสานเสียงของ Osathanugrah (2011) ยังมีความสอดคล้องในเรื่อง หน่วยการเรียนรู้ โดยกำหนดเนื้อหา ดังนี้ 1) ความรู้ทั่วไปเกี่ยวกับการขับร้องประสานเสียง 2) เทคนิคการขับร้องประสานเสียง 3) การร้องโน้ตเบื้องต้น 4) บทเพลงขับร้องประสานเสียง 2-3 แนว

2. การประเมินทักษะการร้องประสานเสียงของนักเรียนระดับชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 4 เอกศรียางคศิลป์ พบว่า การประเมินทักษะการร้องประสานเสียงแบบแยกตามแต่ละทักษะ มีดังนี้ 1) คุณภาพเสียง มีจำนวนนักเรียนที่มีผลรวมการประเมินอยู่ในระดับดี จำนวน 34 คน และระดับพอใช้ จำนวน 6 คน 2) จังหวะ มีจำนวนนักเรียนที่มีผลรวมการประเมินอยู่ในระดับดี จำนวน 40 คน 3) การออกเสียงคำร้อง จำนวนนักเรียนที่มีผลรวมการประเมินอยู่ในระดับดี จำนวน 38 คน และระดับพอใช้ จำนวน 2 คน 4) การสื่อสารอารมณ์เพลง จำนวนนักเรียนที่มีผลรวมการประเมินอยู่ในระดับดี จำนวน 37 คน และระดับพอใช้ จำนวน 3 คน 5) ความกลมกลืน จำนวนนักเรียนที่มีผลรวมการประเมินอยู่ในระดับดี จำนวน 37 คน และระดับพอใช้ จำนวน 3 คน สำหรับผลการประเมินทักษะการร้องประสานเสียงของนักเรียนระดับชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 4 วิชาเอกศรียางคศิลป์แบบรวมทั้งหมด พบว่า นักเรียนที่มีทักษะการร้องประสานเสียงที่อยู่ในระดับดีมาก จำนวน 38 คน และระดับดี มีจำนวน 2 คน ผู้วิจัยกำหนดแนวทางในการประเมินที่มีความยืดหยุ่นและตรงตามหลักการประเมินผลทักษะทางด้านดนตรี โดยเน้นให้มีการวัดประเมินทักษะทางการขับร้อง ซึ่งสอดคล้องกับ Vipusithimakul (2020) กล่าวว่า การวัดและประเมินผลการจัดการเรียนการสอนขับร้องประสานเสียงระดับประถมศึกษาตอนปลายที่ผู้เชี่ยวชาญและผู้สอนเลือกใช้คือ การวัดและประเมินผลตามสภาพจริง (Authentic Assessment) เป็นการประเมินความสามารถที่แท้จริงของผู้เรียนตลอดคาบเรียน โดยใช้การฟังควบคู่กับการสังเกตทั้งรายบุคคลและรายกลุ่ม เรื่องที่ผู้สอนควรให้ความสนใจและเน้นย้ำผู้เรียน ได้แก่ ความถูกต้องและแม่นยำของระดับเสียง (Intonation) สีสันของเสียง (Vocal Tone) อารมณ์ของแต่ละประโยค (Expressional of The Phrase) และความดัง-เบา (Dynamics) นอกจากนี้ ก่อนที่นักเรียนจะเริ่มสอบขับร้องประสานเสียง ผู้วิจัยกำหนดแนวทางการสอนนักเรียนตามหลักสูตรรายวิชาขับร้องประสานเสียงของนักเรียนระดับชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 4 เอกศรียางคศิลป์ตามทิวียามา โดยใช้แนวคิดการสอนทักษะปฏิบัติของเดวิส (Davies' Instructional Model for Psychomotor Domain) มาประยุกต์ใช้ในการจัดการเรียนการสอน โดยมีขั้นตอน ดังนี้ ขั้นที่ 1 สาธิตทักษะหรือการกระทำ ขั้นที่ 2 สาธิตและให้ผู้เรียนปฏิบัติทักษะย่อย ขั้นที่ 3 ให้ผู้เรียนปฏิบัติทักษะย่อย ขั้นที่ 4 ให้เทคนิควิธีการ ขั้นที่ 5 ให้ผู้เรียนเชื่อมโยงทักษะย่อยเป็นทักษะที่สมบูรณ์

(Khammanee, 2011) ซึ่งรูปแบบการสอนวิชาขับร้องประสานเสียงตามแนวคิดการสอนทักษะปฏิบัติของเดวีส์ ส่งผลให้ความสามารถในการร้องเพลงที่แตกต่างกันสามารถปฏิบัติไปได้พร้อม ๆ กัน เพราะกระบวนการเรียนรู้ที่ทักษะการร้องเพลงที่มีการแบ่งทักษะใหญ่ ๆ ออกเป็นทักษะย่อย มีขั้นตอนการปฏิบัติอย่างต่อเนื่องเป็นลำดับ เพื่อให้ให้นักเรียนฝึกทักษะย่อยนั้นจนชำนาญและครูให้เทคนิควิธีการปฏิบัติทำให้นักเรียนเข้าใจง่ายและนักเรียนสามารถร้องเพลงประสานเสียงไปได้พร้อม ๆ กัน ซึ่งสอดคล้องกับ Ammartayakul (2002) โดยแบ่งวิธีการจัดการฝึกซ้อม 3 วิธีต่อไปนี้ 1) ฝึกทั้งวงรวมกัน โดยให้ทุกคนฝึกแบบฝึกหัดการเปล่งเสียงร่วมกัน โดยผู้ฝึกซ้อมสร้างแบบฝึกหัดการเปล่งเสียง (Vocalization) เพื่อฝึกเทคนิคต่าง ๆ ของการร้องเพลงและการขับร้องประสานเสียง 2) ฝึกแยกกลุ่ม การฝึกแยกกลุ่มจะง่ายกว่าการฝึกกลุ่มใหญ่ในด้านการฝึกเฉพาะแนวเสียงของทั้งชายและหญิง โดยเห็นผลสำเร็จชัดเจนกว่า เพราะมีโอกาสได้ฝึกเพื่อสร้างพลังความแข็งแกร่งของเสียงแต่ละแนวอย่างจำเพาะเจาะจง การฝึกชนิดนี้เป็นการฝึกรายละเอียดของเทคนิคแต่ละแนวเสียงได้อย่างละเอียดกว่าการฝึกรวมกลุ่มใหญ่ 3) ฝึกรายบุคคล นักเรียนในขณะนักเรียนร้องประสานเสียงควรได้รับการฝึกการขับร้องเป็นรายบุคคลด้วย แม้ว่าในความเป็นจริงจะปฏิบัติได้ยาก แต่ควรหาเวลาเพื่อแนะนำและฝึกเพื่อแก้ปัญหาเฉพาะของแต่ละคน เช่น การเปล่งเสียงผิดวิธี การร้องเพี้ยนและอื่น ๆ เนื่องจากปัญหาของแต่ละคนไม่เหมือนกัน ผู้อำนวยการควรให้ความสำคัญกับการฝึกรายบุคคลอยู่เสมอเพราะเมื่อนักเรียนในวงมีคุณภาพเสียงที่ดีและมีความนุ่มคล้ายคลึงกันจะทำให้ประสานกันได้ดี

3. ความพึงพอใจของนักเรียนที่ได้รับการสอนด้วยหลักสูตรรายวิชาขับร้องประสานเสียงของนักเรียนระดับชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 4 วิชาเอกดุริยางคศิลป์ พบว่า จากแบบสอบถามทั้งหมด 10 ข้อ มีผลรวมการประเมินอยู่ในระดับมากที่สุด จำนวน 5 ข้อ คือ เนื้อหาสามารถนำไปใช้ได้จริง เนื้อหามีความชัดเจน นักเรียนสามารถเรียนรู้ และฝึกปฏิบัติได้ วิธีการวัดประเมินผลสอดคล้องกับวัตถุประสงค์และกิจกรรมการเรียนการสอน การวัดและการประเมินผลโปร่งใส ตรวจสอบได้ตามระยะเวลาที่กำหนด และแจ้งให้ทราบล่วงหน้า และความพึงพอใจต่อหลักสูตรรายวิชาขับร้องประสานเสียงของนักเรียนระดับชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 4 เอกดุริยางคศิลป์ในภาพรวม สำหรับผลรวมการประเมินที่อยู่ในระดับมาก มีจำนวน 5 ข้อ คือ เนื้อหาเหมาะสมกับระดับชั้น เนื้อหาครอบคลุมและสอดคล้องกับความต้องการ เนื้อหาเป็นประโยชน์โดยตรงต่อนักเรียน หลักสูตรมีความทันสมัยและมีความหลากหลายของแบบฝึกหัดและบทเพลง เนื้อหาทั้งหมดนักเรียนสามารถนำไปประยุกต์ใช้สอบเข้ามหาวิทยาลัยได้

ทั้งนี้ ผลสรุปดังกล่าวถือเป็นความต่อเนื่องที่เกิดจากผลความสำเร็จของการศึกษาวิจัย ที่ผู้วิจัยได้กำหนดกรอบทิศทางของการใช้หลักสูตรรายวิชาขับร้องประสานเสียงของนักเรียนระดับชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 4 เอกดุริยางคศิลป์ ให้มีความชัดเจนและเป็นมาตรฐานเดียวกันทั้งระบบ จึงส่งผลให้ครูผู้สอนเกิดการเปลี่ยนแปลงวิธีคิด วิธีการสอน มีการเตรียมการที่ดีขึ้น เน้นให้ผู้เรียนทำกิจกรรมตามแนวทางที่กำหนด ทำให้ผู้เรียนเกิดความสนใจ ตื่นตัว และเปิดใจที่จะเรียนรู้อยู่ตลอดเวลา สำหรับแนวทางดังกล่าวสอดคล้องกับแนวคิดของ Bock ที่เสนอหลักการสร้างแบบฝึก ดังนี้ 1) กำหนดโครงสร้างแบบฝึกเกี่ยวกับเรื่องที่ต้องการ มีจุดประสงค์อย่างไร 2) ศึกษาเอกสารที่เกี่ยวข้องกับเรื่องที่จะใช้สร้างแบบฝึก 3) กำหนดจุดประสงค์เชิงพฤติกรรมและเนื้อหาให้สอดคล้องกัน 4) กำหนดจุดประสงค์เชิงพฤติกรรมเป็นกิจกรรมย่อย โดยคำนึงถึงความเหมาะสมของผู้เรียน และเรียงกิจกรรมหรืองานที่นักเรียนต้องปฏิบัติจากง่ายไปหายาก 5) กำหนดอุปกรณ์ที่ใช้ในแต่ละตอนให้เหมาะสมกับแบบฝึก 6) กำหนดเวลาที่ใช้ในแบบฝึกแต่ละตอนให้เหมาะสม 7) ควรประเมินผลก่อนและหลัง (Wasuri, 2002)

ข้อเสนอแนะ

ข้อเสนอแนะในการนำไปใช้

1. ครูผู้สอนควรได้รับการอบรมหรือการฝึกปฏิบัติการใช้หลักสูตร รวมถึงวิธีการประเมินผลอย่างเหมาะสมก่อนใช้หลักสูตร
2. บทเพลงร้องประสานเสียงในคู่มือสามารถปรับเปลี่ยนได้ตามเหมาะสมโดยมีแนวการร้องตั้งแต่ 2-3 โทนและมีคีย์ที่ไม่เกิน 2#2b

ข้อเสนอแนะในการวิจัยครั้งต่อไป

1. ควรวิจัยเพิ่มเติมเกี่ยวกับการพัฒนาบทเพลงที่เหมาะสมกับระดับความสามารถที่หลากหลายหรือแบบฝึกหัดที่ปรับเปลี่ยนได้ตามบริบทของนักเรียนแต่ละบุคคล
2. ควรศึกษาวิจัยและพัฒนาหลักสูตรดนตรีในด้านอื่น ที่มุ่งส่งเสริมการใช้เทคโนโลยีในการบูรณาการจัดการเรียนการสอน

กิตติกรรมประกาศ

งบประมาณเงินรายได้โรงเรียนสาธิตมหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ ประสานมิตร (ฝ่ายมัธยม)

เอกสารอ้างอิง

- Ammarttayakul, D. (2002). Chorus singing (1st ed.). Chulalongkorn University Press. [in Thai]
- Intarasunanon, K. (1993). Singing Thai songs, teaching materials for Music 334. Department of Music, Srinakharinwirot University. [in Thai]
- Khammanee, T. (2011). Teaching methods: Multiple choices (20th ed.). Chulalongkorn University Press. [in Thai]
- Ministry of Education, Thailand. (2008). Basic Education Core Curriculum B.E.2551 (A.D.2008). OBEC. [in Thai]
- Osathanugrah, M. (2011). The construction and development of the learning material on performing choral for choral singing A. 40234 for the first to third year certificate level students in Anythong College of Dramatic Arts. Information Journal, 12(1), 66-75. <https://so03.tci-thaijo.org/index.php/oarit/article/view/55761> [in Thai]
- Patpon, M. (2024). Contemporary curriculum development models (2nd ed.). Innovative Leaders Center in Curriculum and Learning Press. [in Thai]
- Phanomyong, D. (2023). Make dreams come true...with music. Let's practice singing together! (6th ed.). Chulalongkorn University Press. [in Thai]
- Rattanadechaphiwat, K. (2011). Development of the selective subject of choral course for high students at MattayomSangkeetwittaya Bangkok School [Master's thesis, Rajamangala University of Technology Thanyaburi]. <http://www.repository.rmutt.ac.th/dspace/bitstream/123456789/2307/1/144936.pdf> [in Thai]
- Sutthajit, N. (2001). Music teaching behavior (3rd ed.). Chulalongkorn University Press. [in Thai]
- Sutthajit, N. (2019). Music education: principles and essence (10th ed.). Chulalongkorn University Press. [in Thai]
- Vipusithimakul, S. (2020). Teaching principles for enhancing expression of upper elementary school choirs [Master's thesis, Chulalongkorn University]. <https://digital.car.chula.ac.th/cgi/view-content.cgi?article=5237&context=chulaetd> [in Thai]

Wasuri, W. (2002). The development of English reading exercise based on local authentic materials in English 0112 for Matthayomsuksa 6 students, Pibulwitthayalai School, Lopburi [Master's thesis, Silpakorn University]. <https://sure.su.ac.th/xmlui/bitstream/id/28eeaf44-376d-4ce2-abb3-5beae513fbb9/Fulltext.pdf?attempt=2> [in Thai]